

απλό και γρήγορο κριτήριο για να ελέγξουμε αν ένας αριθμός είναι πρώτος. Δυστυχώς υπάρχουν σύνθετοι αριθμοί n που ικανοποιούν το παραπάνω κριτήριο για οποιαδήποτε βάση b , όπου b σχετικά πρώτος προς τον n . Αυτοί οι αριθμοί λέγονται αριθμοί Carmichael. Ο μικρότερος από αυτούς είναι ο 561. Πράγματι $561 = 3 \cdot 11 \cdot 17$. Αν $(b, 561) = 1$ τότε $(b, 3) = (b, 11) = (b, 17) = 1$. Από το 'μικρό' Θεώρημα του Fermat έχουμε $b^2 \equiv 1 \pmod{3}$, $b^{10} \equiv 1 \pmod{11}$, $b^{16} \equiv 1 \pmod{17}$. Επομένως, $b^{560} = (b^2)^{280} \equiv 1 \pmod{3}$, $b^{560} = (b^{10})^{56} \equiv 1 \pmod{11}$, $b^{560} = (b^{16})^{35} \equiv 1 \pmod{17}$. Άρα $b^{560} \equiv 1 \pmod{561}$ για κάθε βάση b με $(b, 561) = 1$. Ο αριθμός 1729, ο μικρότερος που μπορεί να γραφτεί σαν άθροισμα δύο κύβων με δύο διαφορετικούς τρόπους ($1729 = 10^3 + 9^3 = 1^3 + 12^3$), είναι αριθμός Carmichael. Οι αριθμοί αυτοί είναι πολύ σπάνιοι. Μέχρι το 1.000.000.000 υπάρχουν μόνο 646. Παρόλα αυτά αποδείχτηκε, μόλις το 1992, ότι οι αριθμοί Carmichael είναι άπειροι.

Με τη βοήθεια του μικρού θεωρήματος του Fermat αποδεικνύεται μία πολύ σπουδαία πρόταση.

Πρόταση

Ο $2^p - 1$ όπου ο p είναι πρώτος με $p \neq 2$ διαιρείται μόνο από τους αριθμούς της μορφής $2kp + 1$ για κάποιον ακέραιο k .

Απόδειξη

Αρκεί να δείξουμε ότι οι πρώτοι διαιρέτες του $2^p - 1$ είναι της μορφής $2kp + 1$. Έστω q ένας τέτοιος. Ισχυρισμός: ο p διαιρεί τον $q - 1$. Πράγματι, αν ο p δεν διαιρεί τον $q - 1$ τότε αφού ο p είναι πρώτος θα είναι πρώτοι μεταξύ τους άρα θα υπάρχουν m, n τέτοιοι ώστε $mp + n(q - 1) = 1$. Τότε ή ο m ή ο n είναι αρνητικός, έστω ο m , άρα ο $-m$ είναι θετικός. Από την υπόθεση έχουμε ότι $2^p \equiv 1 \pmod{q}$ άρα $2^{-mp} \equiv 1 \pmod{q}$. Από το 'μικρό' Θεώρημα του Fermat προκύπτει ότι $2^{q-1} \equiv 1 \pmod{q}$ και επομένως $[2^{q-1}]^n \equiv 1 \pmod{q}$. Τελικά, $2 = 2^1 = 2^{mp+n(q-1)} \equiv 2^{n(q-1)} \pmod{q} \equiv 1 \pmod{q}$ που είναι άτοπο. Άρα ο p διαιρεί τον $q - 1$. Επίσης, ο q είναι περιττός αφού διαιρεί τον $2^p - 1$, άρα ο $q - 1$ είναι άρτιος κι έτσι ο 2 είναι διαιρέτης του $q - 1$. Τελικά ο $2p$ είναι διαιρέτης του $q - 1$. Δηλαδή $q - 1 = 2pk$ ή $q = 2kp + 1$ για κάποιον ακέραιο k .